

AAN DE RAAD VAN DE GEMEENTE TEN BOER

- Raadsvergadering:** 31 mei 2017
- Registratienummer:** TB17.6389598
- Agendapunt:** 10
- Onderwerp:** Grootschalige Windenergie
- Vorstel:** In te stemmen met de uitgangspunten en het procesvoorstel ten behoeve van de ontwikkeling van een beleidskader voor grootschalige windenergie.

Toelichting:

Inleiding

Een energietransitie is noodzakelijk. Deze transitie tracht de opwarming van de aarde te beperken tot 2 graden. Een verdere opwarming zal leiden tot grote maatschappelijke schade. De gemeente Ten Boer wil graag bijdragen aan de energietransitie en heeft de ambitie uitgesproken om in 2035 energieneutraal te zijn. Dat wil zeggen dat alle gebruikte energie in 2035 CO₂-neutraal geproduceerd moet zijn.

In het collegeprogramma Ten Boer en in de Duurzaamheidsvisie Ten Boer 2016-2018 is de ambitie geformuleerd om in 2035 energieneutraal te willen zijn. Naast energiebesparing is het duurzaam opwekken van energie een belangrijke pijler van ons beleid. Deze pijler omvat biomassa, zon en windenergie. Zonder windenergie halen wij onze doelstelling in 2035 niet. Windenergie is potentieel de gemakkelijkste manier om grote stappen te maken naar een energieneutraal Ten Boer. Daarnaast biedt windenergie ook kansen. Het kan een nieuwe inkomstenbron vormen voor onze inwoners en ondernemers. Hiernaast kunnen windenergieprojecten een bijdrage leveren aan onze dorpen. Bijvoorbeeld door financieel bij te dragen aan belangrijke voorzieningen in onze dorpen of andere zaken die de leefbaarheid van onze dorpen ten goede komen.

Op dit moment is de ontwikkeling van grootschalige windenergie in onze gemeente, wat betreft het provinciaal ruimtelijk beleid, nog niet mogelijk. De provincie heeft in het ruimtelijke beleid het plaatsen van grote windturbines (hoger dan 15 meter) beperkt tot gebieden rondom Delfzijl, de Eemshaven en de N33. De nieuwe provinciale omgevingsvisie zet de deur voor de ontwikkeling van windenergie in andere gebieden echter op een kier. De provincie wil graag samen met partners en inwoners op zoek naar nieuw beleid omtrent de energietransitie en windenergie. Dit biedt voor ons kansen om, via de ontwikkeling van windenergie, verder invulling te gaan geven aan onze duurzaamheidsambitie.

Projecten voor grootschalige windenergie roepen vaak veel weerstand op. Dat kunnen wij niet geheel voorkomen. Wel kunnen we er voor zorgen dat de realisatie van windturbines plaatsvindt op een manier waarbij wij openstaan voor de meningen en ideeën van onze inwoners. Hierbij willen wij ook de kansen die windenergie kan bieden proberen over te brengen.

Communicatie en participatie zijn belangrijke pijlers waarop wij aan de slag willen. Dat denken we te kunnen bereiken door vanaf het begin alle relevante partijen – waaronder uw raad – intensief bij het proces te betrekken. Wezenlijk

daarbij is dat we niet starten met een in beton gegoten doel of taakstelling, noch met concrete locaties, maar dat we alle relevante aspecten samen met onze inwoners, ondernemers en strategische partners zo breed mogelijk verkennen.

Deze verkenning mondt uit in een door uw raad vast te stellen gemeentelijk Windbeleidskader, met daarin opgenomen onze kaders waarbinnen wij de ontwikkeling van grootschalige windenergie in de gemeente Ten Boer eventueel mogelijk willen maken.

Wij noemen deze fase, de beleidsvormende fase. Er is nog geen sprake van een concreet project maar we formuleren de kaders waarbinnen projecten in de toekomst hun uitwerking kunnen krijgen.

Na de beleidsvormende fase onderscheiden wij:

1. Verkennende en planvormende fase, een concreet project wordt uitgewerkt. De fase wordt afgerond door een ruimtelijk besluit en/of verleende vergunning(en).
2. Realisatiefase. De bouw van windturbine(s). Wordt afgerond door een oplevering.
3. Exploitatiefase. In gebruik name van de windturbine(s).

Waarom grootschalige windenergie in de gemeente Ten Boer?

Een breed gedragen uitgangspunt in de energietransitie is om energie op te wekken zo dicht mogelijk bij de plek waar het wordt gebruikt. Dit is goedkoper, efficiënter en het vereenvoudigt de inrichting en het functioneren van een flexibele lokale energie-infrastructuur. Extra mogelijkheden en een optimale benutting van ruimte en dure infrastructuur ontstaan als windprojecten kunnen worden gecombineerd met zonneparken.

De noodzakelijke energietransitie plaatst ons als samenleving voor een enorme opgave. De kans op succes stijgt naarmate mensen zich er meer bij betrokken voelen en de praktische gevolgen en nieuwe mogelijkheden in de eigen omgeving zien en ervaren. Windprojecten in de eigen omgeving kunnen deze betrokkenheid stimuleren.

Uiteraard wordt bij de ontwikkeling van bijvoorbeeld windenergie rekening gehouden met de effecten. In de locatiekeuze wordt daar zoveel mogelijk rekening mee gehouden. Ook binnen de kaders van wet- en regelgeving en ons op te stellen beleid zullen er mensen zijn die windturbines als storend blijven ervaren. Toch zien wij geen reden om deze effecten af te wentelen op andere gebieden buiten onze gemeente. Wij nemen onze verantwoordelijkheid en vinden windenergie noodzakelijk voor onze toekomst. Windenergie als duurzame energieopwekker en als onderdeel van een nieuwe economie.

De verwachting is dat de claim op wind op land zal toenemen, vanwege klimaatdoelstellingen en beleidsambities van hogere overheden. Ook bij een toenemend aandeel van wind op zee blijven windturbines op land noodzakelijk om op een goede wijze invulling te blijven geven aan de energietransitie en (beleids)doelstellingen zoals geformuleerd op mondiaal (klimaatakkoord Parijs), Europees en nationaal niveau. Ondanks dat wind op zee goedkoper is geworden (tenders voor windprojecten op zee werden in 2016 met record inschrijvingen gewonnen) blijft wind op land goedkoper. Hiernaast neemt de claim op de Noordzee door de aangrenzende landen toe. Getwijfeld wordt of de energiebehoefte van alle Noordzeelanden op zee kan worden gerealiseerd (verkennende studies geven aan dat enkel een derde van de toekomstige energiebehoefte van alle Noordzeelanden daar kan worden ingevuld).

Bron: Verkennend onderzoek naar wind op de Noordzee ihkv Internationale Architectuur Biennale Rotterdam 2016, "2050 - Een Energieke Ontdekkingsreis". <http://iabr.nl/nl/projectatelier/Atelier2050>

Wind op land blijft dus nodig en de ruimteclaim is daarmee te verwachten.

Wij willen op proactieve wijze inspelen op deze claim en aan de voorkant nadenken over de wijze waarop windenergie in onze gemeente tot ontwikkeling kan komen.

Tenslotte geldt dat energieneutraliteit alleen kan worden behaald door het inzetten van alle 'duurzame energie sporen' (wind, zon, biomassa en warmte, naast energiebesparing). Waarbij grootschalige windenergie op dit moment de grootste duurzame energieopwekker is.

De uitgangspunten

In verschillende sessies heeft het college met de raad gesproken cq informatie gedeeld over dit onderwerp. De volgende uitgangspunten legt het college u nu ter besluitvorming voor:

1. Wij formuleren niet op voorhand een taakstelling op aantallen windturbines.
2. Wij wijzen op dit moment nog geen concrete locaties aan. Wij doen hier onderzoek naar waarbij resultaten uit het participatieve proces worden betrokken.
3. De uiteindelijke inrichting van concrete locaties wordt (in het geval van een concreet project) altijd samen met direct omwonenden en direct belanghebbenden opgepakt.
4. De lusten en lasten worden eerlijk verdeeld.
5. Onze inwoners en ondernemers worden in staat gesteld financieel te participeren in grootschalige windenergieprojecten.
6. Grootschalige windenergieprojecten dienen altijd bij te dragen aan de directe omgeving (gebiedsgerichte bijdrage) van het betreffende project.
7. Bij de ontwikkeling van windturbines wordt rekening gehouden met op de locatie aanwezige woon- en werkomgevingswensen of locatiespecifieke bijzonderheden.
8. Windenergieprojecten hebben altijd een tijdelijk karakter. Dit stelt ons in staat om in de toekomst nieuwe afwegingen te maken.

Beleidsvormende fase, voorstel voor een proces

In het komende jaar willen we – op basis van de hierboven geformuleerde uitgangspunten - verkennen waar en hoe we windenergie kunnen realiseren. Wezenlijk is dat we niet starten met een in beton gegoten doel, noch met concrete locaties, maar dat we alle relevante aspecten zo breed mogelijk verkennen. Daartoe stellen wij een aantal acties voor:

1. Overleg met onze strategische partners

In geregeld overleg stemmen we proces en inhoud van het komende traject af met strategische partners (o.a. provincie, Natuur en Milieufederatie, energie coöperaties en dorpsverenigingen);

2. Enquête

Via een enquête brengen we in beeld hoe inwoners tegen windenergie aankijken en wat voor hen belangrijke issues zijn; de 'nulmeting' geeft inzicht in het actuele draagvlak voor windenergie. Voorkeuren en ideeën kunnen relatief gemakkelijk worden aangegeven.

3. Windenergiemarkt en/of dorpenronde

Er bestaan veel vooroordelen ten opzichte van windenergie. Wij stellen ons tot doel om in deze fase, naast het consulteren, mensen uitvoerig te informeren over windenergie. We geven de kansen die het biedt aan zonder daarbij de hinderlijke effecten te verzwijgen. Hiernaast bestaan er goede digitale (3d) technieken om beelden van windenergie in Ten Boer inzichtelijk te maken.

Wij organiseren hiervoor een windenergiemarkt. In een informele setting kunnen mensen kennismaken met windenergie en worden ze gevraagd hun idee-

en achter te laten en hun voorkeuren in een open gesprek aan te geven. Ook de lokale energie coöperatie(s), maatschappelijke organisaties zoals de natuur- milieufederatie en de provincie worden gevraagd een bijdrage te leveren.

In overleg met de verschillende dorpsverenigingen of vereniging dorpsbelangen worden er in de dorpen consultatieavonden georganiseerd. Deze avonden zijn informatief en laagdrempelig van aard. De gemeente stelt vragen aan de aanwezigen over het 'Hoe'. Op welke manier zien wij de ontwikkeling van windenergie in de huidige gemeente Ten Boer voor ons? In een open gesprek wordt een inventarisatie gemaakt van de ideeën en voorkeuren per dorp. Wij willen onze inwoners niet overvragen. Wij zijn van mening dat een dorpenronde en energiemarkt niet beide nuttig zal zijn. Wij verwachten niet dat het organiseren van beide acties zal leiden tot relatief meer input. Een gesprek in het dorp zelf organiseren wij alleen als daar vanuit het dorp behoefte aan is.

4. Excursie

Afgelopen jaar organiseerde de gemeente Groningen een excursie naar een aantal windenergieprojecten (in Nijmegen en Deventer). Deze excursie was met name gericht op raadsleden (Groningen en Ten Boer) en bestuurders. Bij genoeg belangstelling kunnen wij dit herhalen waarbij ook nadrukkelijk onze inwoners (of vertegenwoordiging) worden benaderd om mee te gaan. Deze excursie is informatief van aard waarbij gefocust wordt op de uitwerking van onze uitgangspunten zoals in voorliggende memo geformuleerd.

Het resultaat

De input van bovenstaand proces verwerken we in het gemeentelijk Windplan (of beleidskader Wind), met haalbare ambities, de hoofdlijnen voor de ruimtelijke, juridische, financiële en beheersmatige kaders, alsmede een uitgewerkte schets van het vervolgtraject en de communicatie en participatie daarin. Het concept-Windplan wordt aan de raad ter besluitvorming aan geboden.

Financiën

De uren en kosten komen ten laste van de DVO Ten Boer-Groningen. Indien er daardoor een overschrijding van de DVO plaatsvindt, dan vindt dekking plaats vanuit ons herindelingsbudget. We gaan namelijk beleid formuleren op een terrein waar Groningen ook al mee bezig is en waar we zorgen voor een onderbouwd standpunt voor het gebied van Ten Boer. Daarmee kan het integraal onderdeel gaan uitmaken van het beleid van de nieuwe gemeente op het gebied van windenergie.

Ten Boer, 18 mei 2017

Burgemeester en wethouders
van de gemeente Ten Boer,

N.A. van de Nadort, burgemeester

J.C. de Groot, secretaris

Bijlagen:

1. Bijgevoegd:

Conceptbesluit

2. Ter inzage:

-

Nr. 10 De raad van de gemeente Ten Boer;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 16 mei 2017,

gelet op de desbetreffende wettelijke bepalingen;

b e s l u i t :

In te stemmen met de uitgangspunten en het procesvoorstel ten behoeve van de ontwikkeling van een beleidskader voor grootschalige windenergie.

Aldus besloten in de openbare
vergadering van de raad van de ge-
meente Ten Boer,
gehouden op 31 mei 2017.

De raad voornoemd,

N.A. van de Nadort, voorzitter

R.S. Bosma, griffier